

elevorganisasjonen

Til Utvalget for fremtidens fellesskole
Fra Elevorganisasjonen
Dato 17.09.2025

Elevorganisasjonens innspill til utvalget for fremtidens fellesskole

Først og fremst er Elevorganisasjonen glade for at utvalget belyser skolens nøkkelrolle i samfunnet. Skolen er bærebjelken i det norske samfunnet, og hvis man vil endre i samfunnskulturen starter det gjerne på skolen. Det males et dystert bilde av den norske skolen og norske elever, som sender et signal om en krisesituasjon i norsk skole. Men i realiteten har de aller fleste elever det bra på skolen, og de aller fleste fullfører. Det betyr likevel ikke at vi er i mål.

Elevorganisasjonen synes debattklimaet legger opp til en samarbeidsbalanse mellom lærere og elevene som gjør lærerne langt mer autoritære enn elevene. I stedet for fokus på tillit mellom partene i klasserommet, har vi mer fokus på lærernes autoritære rolle og elevenes behov for disiplin. Dette er motstridende med fagfornyelsen og det store fokuset på tillitsbasert undervisning i klasserommet. Samtidig ser vi at flere og flere elever utagerer, og vi har en økende grad av uro i klasserommet. Utvidelsen av loven om fysiske inngrep gjør Elevorganisasjonen bekymret, fordi svært få lærere vet hvordan man skal følge opp et inngrep, eller gjøre det på riktig måte. Lærerne må få opplæring, sånn at kombinasjonen med mer autoritet og mer mulighet til å gripe inn fysisk ikke sender skolen tilbake til en hverdag med spanskkrør.

På den digitale fronten ligger fellesskolen langt bak. Regjeringen har selv sagt at Norge skal bli verdens mest digitaliserte land innen 2030, men i skolen har vi mange klasser der elevene har mer digitale ferdigheter enn lærerne sine. Samtidig har vi også for mange elever som har for dårlige digitale ferdigheter. Vi vil aldri klare å bli et digitalisert land hvis skolen ikke henger med i utviklingen. Her må lærerne få mer kompetanse på temaet. Slik at elevene ikke må drive opplæring, og slik at skolen blir et sted med et sunt forhold til skjerm, i motsetning til dagens ja/nei debatt.

Til den siste erkjennelsen, er Elevorganisasjonen glade for at utvalget belyser skolens rolle i en stadig mer usikker verden. Det er utrolig viktig med et fokus på opplæring i demokrati og menneskerettigheter. For å bevare norske demokratiske verdier må deviktiggjøres i skolen. Det er vanskelig å få til dette i skolen, i et debattklima preget av polarisering. Det er likevel en essensiell prioritering i skolen.

Et innspill Elevorganisasjonen har til utvalget, er et ønske om å fremme mer elevenes beste, og at elevene er i sentrum. Elevmedvirkning inngår i erkjennelse nummer 4: Skolen som et sosialt system. Elevorganisasjonen er enig i at det er rett sted å plassere medvirkning, men utvalget kunne med fordel hatt enda mer fokus på det. Uten innspill fra elevene, de eneste som sitter med opplevelsen av hvordan det er å gå på skolen i 2025, vil ikke utvalget få et helhetlig bilde av dagens situasjon og hva som bør forbedres. Hvis man lurer på hvorfor læringsresultatene er som de er, kan det ofte begrunnes i at elevene er demotiverte og/eller

elevorganisasjonen

ikke trives på skolen. Da er man avhengige av å forstå hva skolen gjør feil, og hva elevene trenger for å få det bedre på skolen. Dette gjøres ved å se hver enkelt elev, og ved å gi dem eierskap over egen skolehverdag.

Elevorganisasjonen ønsker økt fokus fra utvalget på hvorfor noe er et problem. I et langsiktig arbeid for å forbedre den norske fellesskolen, må man løse problemet fra roten, ikke stilken. Derfor må man dykke dypt og forstå hvorfor. De åpenbare problemene i skolen har ofte komplekse bakgrunner og årsaker, men de må forstås for å kunne løses.

Med elevdemokratisk hilsen,
Martine Løkken Svendsen v/ Elevorganisasjonen